

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

P7_TA(2013)0202

Moterų teisės narystės siekiančiose Balkanų šalyse**2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl moterų teisių narystės siekiančiose Balkanų šalyse (2012/2255(INI))**

(2016/C 055/04)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnį ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 ir 19 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją,
- atsižvelgdamas į 1979 m. gruodžio 18 d. JT Generalinėje Asamblėjoje priimtą Konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos rezoliuciją 1325 (UNSCR 1325),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo mėn. Europos Vadovų Tarybos priimtą Europos lyčių lygybės paktą (2011–2020) ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 1995 m. rugsėjo 15 d. Pekine vykusioje ketvirtytoje Pasaulinėje moterų konferencijoje priimtą veiksmų platformą ir į 2000 m. gegužės 18 d. Parlamento rezoliuciją dėl Pekino veiksmų platformos įgyvendinimo ⁽²⁾, 2005 m. kovo 10 d. rezoliuciją dėl tolesnių veiksmų po Ketvirtosios pasaulinės konferencijos moterų klausimais – veiksmų platforma (Pekinas + 10) ⁽³⁾ ir 2010 m. vasario 25 d. rezoliuciją dėl Pekino + 15 – JT veiksmų programos siekiant lyčių lygybės ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2010 m. rugsėjo 21 d. Komisijos komunikatą „2010–2015 m. moterų ir vyrų lygybės strategija“ (COM(2010)0491),
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą „Komisijos nuomonė dėl Albanijos narystės Europos Sąjungoje prašymo“ (COM(2010)0680), kuriame teigiama, kad lyčių lygybė nėra pakankamai praktiškai užtikrinama, labiausiai dėl to kenčia ieškantieji darbo ir ekonominę paramą mėginantys gauti asmenys,
- atsižvelgdamas į 2010 m. lapkričio 9 d. Komisijos komunikatą „Komisijos nuomonė dėl Juodkalnijos narystės Europos Sąjungoje prašymo“ (COM(2010)0670), kuriame teigiama, kad lyčių lygybė nėra pakankamai praktiškai užtikrinama,
- atsižvelgdamas į Komisijos 2012 m. parengtas pažangos šalyse kandidatėse ir galimose šalyse kandidatėse ataskaitas, pridėtas prie 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikato „2012–2013 m. plėtros strategija ir pagrindiniai uždaviniai“ (COM(2012)0600),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą dėl Europos Sąjungos ir Kosovo stabilizacijos ir asociacijos susitarimo galimybių studijos (COM(2012)0602),
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą „Kroatijos rengimosi narystei Europos Sąjungoje išsamios stebėjimo ataskaitos svarbiausios išvados“ (COM(2012)0601),
- atsižvelgdamas į 2008 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Vakarų Balkanai. Europos perspektyvos artinimas“ (COM(2008)0127),

⁽¹⁾ 2011 m. kovo 7 d. Tarybos išvadų priedas.

⁽²⁾ OL C 59, 2001 2 23, p. 258.

⁽³⁾ OL C 320 E, 2005 12 15, p. 247.

⁽⁴⁾ OL C 348 E, 2010 12 21, p. 11.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2006 m. sausio 27 d. Komisijos komunikatą „Vakarų Balkanų valstybių kelias į ES: siekiant didesnio stabilumo ir klestėjimo“ (COM(2006)0027),
  - atsižvelgdamas į 2005 m. birželio 2 ir 3 d. vykusią Tarybos posėdžių išvadą, kuriose valstybės narės ir Komisija raginamos stiprinti institucines lyčių lygybės skatinimo priemones ir sukurti Pekino veiksmų platformos įgyvendinimo vertinimo sistemą siekiant plėtoti nuoseklesnę ir sistemingesnę pažangos stebėseną,
  - atsižvelgdamas į 2006 m. lapkričio 30 d. ir 2006 m. gruodžio 1 d. Tarybos išvadą dėl valstybių narių ir ES institucijų vykdomo Pekino veiksmų programos įgyvendinimo peržiūros. Rodikliai, susiję su instituciniais mechanizmais,
  - atsižvelgdamas į 2009 m. rugsėjo 30 d. Tarybos išvadą dėl valstybių narių ir ES institucijų vykdomo Pekino veiksmų programos įgyvendinimo peržiūros,
  - atsižvelgdamas į savo 2008 m. gruodžio 4 d. rezoliuciją dėl moterų padėties Balkanuose⁽¹⁾,
  - atsižvelgdamas į savo 2011 m. kovo 9 d. rezoliuciją dėl ES strategijos dėl romų įtraukties⁽²⁾,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą ir Užsienio reikalų komiteto nuomonę (A7-0136/2013),
- A. kadangi septynios Vakarų Balkanų valstybės – Albanija, Bosnija ir Hercegovina, Kroatija, Kosovas, buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (BJRM), Juodkalnija ir Serbija – yra skirtinguose įstojimo į Europos Sąjungą proceso etapuose; kadangi per šį procesą šios valstybės turi priimti ir įgyvendinti Bendrijos teisyną (*acquis communautaire*) ir kitus ES įsipareigojimus lyčių lygybės srityje;
- B. kadangi įgyvendinant moterų teisių ir lyčių lygybės priemones būtina užtikrinti geresnį visuomenės informavimą apie šias teises, teisinius ir neteisinius jų gynimo būdus, taip pat vyriausybės ir nepriklausomas institucijas, kurios pradeda, vykdo ir stebi šių teisių įgyvendinimo procesą;
- C. kadangi moterys atlieka esminį vaidmenį taikos palaikymo, stabilizavimo ir susitaikymo srityje ir kadangi jų įnašą reikėtų pripažinti ir skatinti remiantis JT Saugumo Tarybos rezoliucija 1325 ir tolesnėmis rezoliucijomis;

Bendrosios pastabos

1. pažymi, kad narystės siekiančios Vakarų Balkanų šalys priėmė daugelį teisės aktų, kurių reikalaujama stojimo į ES procese, bet šie teisės aktai daugeliu atvejų nėra veiksmingai įgyvendinami;
2. pabrėžia, kad reikia, jog Vakarų Balkanų moterys, visais lygmenimis aktyviai dalyvaudamos ir atstovaudamos politiniame, ekonominiame ir socialiniame gyvenime, atliktų pastebimą visuomeninį vaidmenį; pabrėžia kad labai svarbu siekti lygiaverčio moterų dalyvavimo priimant sprendimus visais valdymo lygmenimis (tiek vietos, tiek nacionaliniu lygmeniu, tiek vykdomosios, tiek leidžiamosios valdžios lygmeniu);
3. su susirūpinimu pažymi, kad daugumos šalių gyventojai nėra išsamiai informuoti apie galiojančius teisės aktus ir politikos kryptis, kuriais skatinama lyčių lygybė ir moterų teisės, ir kad toks informuotumas retai pasiekia pažeidžiamus ar už visuomenės ribų esančius visuomenės narius, ypač romų moteris; ragina Komisiją ir narystės siekiančių šalių vyriausybes skatinti informuotumą per žiniasklaidą, rengiant visuomenės informavimo kampanijas, įgyvendinant švietimo programas, kad būtų panaikinti lyčių stereotipai ir skatinamas pavyzdinis moterų vaidmuo ir aktyvus moterų dalyvavimas visose gyvenimo srityse, įskaitant sprendimų priėmimą; visų pirma ragina užtikrinti asmeninių vyriausybės narių ir pareigūnų indėlį;

⁽¹⁾ OL C 21 E, 2010 1 28, p. 8.

⁽²⁾ OL C 199 E, 2012 7 7, p. 112.

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

4. pabrėžia informuotumo didinimo kampanijų svarbą kovojant su stereotipais, diskriminacija (dėl lyties, kultūros, religijos) ir smurtu šeimoje ir apskritai siekiant lyčių lygybės; pažymi, kad reikėtų ne tik vykdyti šias kampanijas, bet ir žiniasklaidos, reklamos, švietimo priemonių ir interneto pagalba skatinti teigiamą požiūrį pateikiant pavyzdinius moterų vaidmenis; pabrėžia, kad svarbu kaimo vietovėse pagerinti moterų padėtį, ypač susijusią su diskriminavimo papročiais ir stereotipais.

5. susirūpinęs pažymi, kad moterims tebėra nepakankamai atstovaujama darbo rinkoje ir priimant ekonominius bei politinius sprendimus; pritaria kvotoms ir ragina to dar neįgyvendinusias valstybes nares skatinti atstovavimą moterims ir, prireikus, veiksmingai taikyti kvotas politinėse partijose ir nacionalinėse asamblėjose, taip pat ragina tai jau padariusias šalis tęsti šį procesą siekiant užtikrinti, kad moterys galėtų dalyvauti politiniame gyvenime ir įveiktų nepakankamo atstovavimo joms problemą; pažymi, kad ten, kur buvo įdiegtos lyčių kvotos priimant sprendimus, jos turi būti tinkamai įgyvendinamos ir papildytos veiksmingomis teisinėmis sankcijomis; šiuo atžvilgiu pritaria 2012 m. spalio mėn. Prištinoje neseniai vykusiam tarptautiniam moterų aukščiausiojo lygio susitikimui dėl pokyčius skatinančios partnerystės, kurį rėmė Atifete Jahjaga – vienintelė moteris valstybės vadovė šiame regione;

6. susirūpinęs pažymi, kad moterų užimtumo lygis Vakarų Balkanų šalyse išlieka labai žemas; pabrėžia, kad, siekiant ekonominio ir socialinio vystymosi narystės siekiančiose Balkanų šalyse, svarbu remti lygių galimybių politiką; ragina vyriausybes imtis priemonių siekiant sumažinti moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumus, moterų ir vyrų pensijų skirtumus ir išspręsti didelio nedarbo problemą, visų pirma kreipiant dėmesį į moteris, ypač gyvenančias kaimo vietovėse; ragina Balkanų šalių vyriausybes sukurti teisinę vienodo darbo užmokesčio abiejų lyčių atstovams sistemą siekiant padėti moterims suderinti privatų ir profesinį gyvenimą, užtikrinti geresnes darbo sąlygas, mokymąsi visą gyvenimą, lanksčius darbo grafikus ir taip pat sudaryti galimybes moterų verslumui skatinti;

7. su susirūpinimu pažymi, kad kai kuriose šio regiono valstybėse moterys verslininkės dažnai diskriminuojamos, kai bando užsitikrinti paskolas, kreditą savo verslui, ir vis dar dažnai susiduria su lyčių stereotipais pagrįstomis kliūtimis; ragina šio regiono valstybes apsvaistyti galimybę sukurti orientavimo sistemas ir remti programas, kuriomis būtų galima pasitelkti verslo profesionalų konsultacijas ir patirtį; ragina Vakarų Balkanų šalis vystyti aktyvios darbo rinkos priemonių programas, skirtas moterų nedarbui sumažinti; ragina vyriausybes vystyti paskolų sistemas ir teikti finansavimą naujai įkurtoms įmonėms;

8. pabrėžia, kaip svarbu kovoti su visų rūšių diskriminacija darbo vietoje, įskaitant diskriminaciją dėl lyties įdarbinant, paaukštinant ir mokant išmokas;

9. pabrėžia, kad tinkamai veikiančių demokratiškos institucijų kūrimo procese būtina užtikrinti aktyvų moterų, kurios sudaro daugiau negu pusę Balkanų šalių gyventojų, dalyvavimą; su susirūpinimu pažymi, kad trūksta finansinių ir žmogiškųjų išteklių, skiriamų vyriausybei ir nepriklausomų institucijų, kurioms pavesta inicijuoti ir įgyvendinti lyčių lygybės priemones ir ypač lyčių integravimo politikos priemones daugelyje šalių, veiklai; ragina valdžios institucijas skirti pakankamus išteklius, įskaitant atitinkamas darbuotojas moteris, priemonėms ir veiksmų planams įgyvendinti; pabrėžia, kad Pasirengimo narystei pagalbos priemonė (PNPP) gali ir turėtų būti naudojama projektams, susijusiems su moterų teisių ir lyčių lygybės skatinimu ir šalių valdžios institucijos yra visapusiškai atsakingos už gerai veikiančius moterų teisių ir lyčių lygybės įgyvendinimo mechanizmus; ragina Komisiją atidžiai tikrinti, ar lėšos panaudojamos veiksmingai;

10. su susirūpinimu pažymi, kad trūksta statistinės informacijos apie lyčių lygybę ir smurtą prieš moteris, apie galimybes gauti kontracepcijos priemonių ir nepatenkintą kontracepcijos priemonių paklausą – informacijos, kuri reikalinga įgyvendinimui stebėti ir kuri būtų standartizuota ir laikui bėgant palyginama narystės siekiančiose šalyse ir tarp ES valstybių narių ir narystės siekiančių šalių; ragina narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybes kartu su Eurostatu, Europos lyčių lygybės institutu ir kitais atitinkamais institutais nustatyti bendrą metodiką, skirtą statistiniams duomenims rinkti; pabrėžia, kad turi būti parengtos konkrečios strategijos ir įgyvendintos esamos strategijos, kad būtų pagerinta daugialypė diskriminaciją patiriančių moterų, pvz., romų moterų, lesbiečių, biseksualių ar transseksualių moterų, neįgalųjų, etninių mažumų atstovių ir pagyvenusių moterų, padėtis;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

11. mano, kad moterys atlieka pagrindinį vaidmenį stabilizavimo ir konfliktų sprendimo procese ir kad šis vaidmuo itin svarbus siekiant viso regiono susitaikymo; pabrėžia, kad karo nusikaltimų, ypač išžaginimo, aukoms moterims svarbu užtikrinti teisę kreiptis į teismą; dar kartą primena visų šalių atsakomybę siekiant panaikinti nebaudžiamumą ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn už genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus, įskaitant nusikaltimus, kurie susiję su moterų ir mergaičių seksualine prievarta, atsakingus asmenis ir atskleisti bei pasmerkti šias piktadarybes kaip nusikaltimus žmogiškumui ir karo nusikaltimus; pabrėžia būtinybę šiuos nusikaltimus pašalinti iš amnestijos nuostatų; pritaria tokių tinklų kaip „Regional Women’s Lobby“ pastangoms remti moteris siekiant taikos ir užtikrinti teisingumo prieinamumą moterims šalyse, kuriose vyko konfliktai; pabrėžia, kad toliau reikia spręsti su praeitimi susijusius klausimus ir nuolat užtikrinti teisingumą ir su konfliktais susijusio seksualinio smurto aukų rehabilitaciją; ragina patvirtinti ir įgyvendinti tinkamas valstybės programas siekiant užtikrinti liudininkų apsaugą ir baudžiamąjį persekiojimą už šiuos nusikaltimus;

12. smerkia visas smurto prieš moteris formas ir susirūpinęs pažymi, kad Balkanų šalyse tebevyrauja smurtas dėl lyties ir įžeidinėjimai; kviečia Balkanų šalių vyriausybes stiprinti teisėsaugos institucijas siekiant sėkmingai spręsti tokias problemas, kaip smurtas dėl lyties, smurtas šeimoje, priverstinė prostitucija ir prekyba moterimis, steigti prieglaudas aukoms, patyrusioms ar tebepatiriančioms smurtą šeimoje, ir užtikrinti jautresnę teisėsaugos institucijų, teisės organų ir valstybės tarnautojų požiūrį į šį reiškinį; ragina nacionalines regiono valdžios institucijas nustatyti sąmoningumo ugdymo programas dėl smurto šeimoje;

13. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad 30 proc. nukentėjusiųjų nuo tarpvalstybinės prekybos žmonėmis ES yra Balkanų šalių piliečiai, o moterys ir mergaitės sudaro didžiąją nustatytų nukentėjusiųjų dalį; pabrėžia, kad, siekiant užkirsti kelią prekybai žmonėmis ir apsaugoti galimas aukas, būtina užtikrinti lyčių lygybę, rengti informavimo skatinimo kampanijas ir imtis priemonių, kuriomis siekiama kovoti su korupcija ir su organizuotu nusikalstamumu; ragina nacionalines valdžios institucijas dirbti kartu siekiant sukurti bendrą frontą;

14. ragina narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybes teikti tvarų finansavimą siekiant kovoti su prekyba žmonėmis, toliau stiprinti savo pajėgumus aktyviai nustatyti ir saugoti pažeidžiamų gyventojų grupių nukentėjusiuosius, įstatymais užtikrinti, kad nustatyti nukentėjusieji nebūtų baudžiami už nusikaltimų, kurie yra tiesioginis prekybos šiais nukentėjusiais rezultatas, padarymą, remti nukentėjusiųjų apsaugos iniciatyvas, mokyti teisėsaugos pareigūnus, toliau plėtoti priėmimo centrų ir prieglaudų pajėgumus; taip pat ragina atitinkamų šalių vyriausybes geriau įgyvendinti esamus teisės aktus, kad būtų sukurta atgrasoma aplinka prekyautojams žmonėmis – prekybos žmonėmis bylos būtų tinkamai tiriamos ir kaltininkams būtų vykdomas baudžiamasis persekiojimas ir jie būtų nuteisti; ragina Komisiją paraginti narystės siekiančias Balkanų šalis, kad jos pagerintų savo baudžiamojo persekiojimo ir bausmių taikymo praktiką ir remtų vietos iniciatyvas, kuriomis būtų šalinamos esminės prekybos žmonėmis priežastys – smurtas šeimoje ir ribotos ekonominės moterų galimybės;

15. mano, kad tikra lyčių lygybė taip pat grindžiama lygybe ir nediskriminavimu dėl lytinės orientacijos ar lytinės tapatybės; ragina narystės siekiančių šalių vyriausybes teisiškai, politiškai ir praktiškai, įskaitant teisės aktus dėl neapykantos nusikaltimų, policijos mokymų ir kovos su diskriminacija teisės aktus, spręsti tebesitęsiančius homofobijos ir transfobijos klausimus ir prašo šio regiono nacionalinės valdžios institucijų pasmerkti lytinės orientacijos, lytinės tapatybės ar lytinės saviraiškos pagrindu reiškiamą neapykantą ir šiuo pagrindu vykdomą smurtą;

16. teigiamai vertina tai, kad pagausėjo tarpvalstybinių regioninių iniciatyvų moterų teisių ir lyčių lygybės srityje; ragina vyriausybes ir Komisiją remti šias iniciatyvas ir skatinti keistis gerąja patirtimi apie jų įgyvendinimą ir ją skleisti, *inter alia*, pasitelkiant pasirengimo narystei lėšas ir užtikrinant pakankamas subsidijas šioms iniciatyvoms, įskaitant lyčių aspektams skirto biudžeto sudarymo perspektyvą;

17. ragina Juodkalnijos vyriausybę ir Serbijos, BJR ir Albanijos vyriausybes, pradėjus derybas dėl narystės, susitarti su savo parlamentais, politinėmis partijomis ir pilietine visuomene dėl pagrindų susitarimo dėl pilietinės visuomenės organizacijų, *inter alia*, veikiančių moterų teisių ir lyčių lygybės srityje, įsitraukimo į stojimo derybas ir rengiant veiksmų planus dėl reformų, kurios bus vykdomos po šių derybų, taip pat užtikrinti joms galimybę susipažinti su atitinkamais dokumentais, susijusiais su stojimo procesu;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

18. ragina narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybes pripažinti ir remti pilietinės visuomenės ir moterų organizacijų vaidmenį konkrečiose srityse, pvz., skatinant lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų teises, kovojant su smurtu prieš moteris, didinant moterų dalyvavimą ir atstovavimą joms politikoje bei skatinant taikos palaikymo veiksmus; stipriai remia veiklą, kuria siekiama, kad moterys turėtų daugiau įtakos, ir siekiama sustiprinti jų padėtį atitinkamoje visuomenėje;

19. susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad daugumos Balkanų šalių teritorijose romų socialinės įtraukties procesas sulėtėjo, o kai kuriais atvejais netgi sustojo; ragina atitinkamų šalių vyriausybes labiau stengtis dėti daugiau pastangų siekiant integruoti romus ir užtikrinti, kad būtų panaikinta visų formų diskriminacija ir išankstinės nuostatos prieš romus, ypač moteris bei mergaites, kenčiančias nuo daugialypės, sudėtinės ir tarpsektorinės diskriminacijos; ragina Komisiją labiau stengtis įtraukti narystės siekiančias šalis, nesvarbu, koks jų stojimo į ES etapas, ir panaudoti Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (PNPP) bei taikyti stabilizacijos ir asociacijos proceso (SAP) mechanizmą;

20. susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų teisių aktyvistai ir žmogaus teisių aktyvistai, pabrėžiantys, kaip svarbu išspręsti praeities problemas, nuolat susiduria su neapykantos kurstymu, grasinimais ir fiziniais išpuoliais, ir ragina narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybes imtis konkrečių priemonių, kad būtų užkirstas kelias smurtui prieš moterų žmogaus teisių gynėjus ir su šiuo smurtu būtų kovojama;

21. ragina Komisiją užtikrinti, kad moterų teisių įgyvendinimas, lyčių lygybės integravimas ir nuolatinė kova su smurtu šeimoje taptų Vakarų Balkanų šalių stojimo proceso prioritetu, toliau sprendžiant šiuos klausimus, juos kontroliuojant ir pranešant apie jų įgyvendinimą pažangos ataskaitose, taip pat pabrėžti jų svarbą palaikant santykius su valdžios institucijomis ir rodyti gerą pavyzdį užtikrinant, kad jų delegacijos, derybų grupės ir atstovavimas susitikimuose ir žiniasklaidoje būtų proporcingi vyrų ir moterų atžvilgiu;

22. prašo ES delegacijų Balkanų šalyse atidžiai stebėti pasiektą pažangą moterų teisių ir lyčių lygybės srityje rengiantis stoti į ES ir ragina kiekvieną delegaciją, siekiant pagerinti keitimąsi gerąja patirtimi Balkanų regione, po vieną darbuotoją paskirti atsakingu už lyčių politiką;

23. ragina šio regiono nacionalinės valdžios institucijas remti lyčių lygybę švietimo priemonėmis mokyklose ir universitetuose; pabrėžia, kad jau nuo vaikystės daugelis mergaičių neskatinamos mokyklose ir universitetuose rinktis dalykus, kurie suvokiami kaip „vyriški“, pvz., gamtos mokslus, matematiką ir technologijas; rekomenduoja, kad mokyklose būtų įvesti mergaitėms prieinamų dalykų ir profesinės veiklos pradmenų kursai ir išplėstas jų spektras, kad mergaitės galėtų gilinti žinias ir įgyti visapusiškus gebėjimus, reikalingus bet kokiam sėkmingui gyvenimo keliui, kurį jos gali nuspręsti pasirinkti;

24. pabrėžia, kad visoms moterims svarbu suteikti galimybę kontroliuoti savo lytines bei reprodukcijos teises, įskaitant galimybę įsigyti finansiškai prieinamų geros kokybės kontracepcijos priemonių; reiškia susirūpinimą dėl lytinės bei reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo apribojimų narystės siekiančiose Balkanų šalyse;

25. ragina narystės siekiančių Balkanų šalių valdžios institucijas priimti teisės aktus ir politikos priemones, kuriomis būtų užtikrinamas visuotinis reprodukcinės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas ir skatinamos reprodukcinės teisės, ir sistemingai rinkti duomenis, reikalingus lytinės bei reprodukcinės sveikatos padėčiai gerinti;

Albanija

26. ragina Albanijos vyriausybę remti gausesnį moterų dalyvavimą priimant politinius sprendimus, visų pirma atsižvelgiant į artėjančius parlamento rinkimus 2013 m.;

27. ragina Albanijos vyriausybę įgyvendinti Nacionalinę integracijos ir plėtros strategiją ir Apsaugos nuo diskriminacijos įstatymą stiprinant Apsaugos nuo diskriminacijos įgaliotosios įstaigos biurą ir sukurti skundų nagrinėjimo instituciją, kuri veiktų kaip įgaliotoji įstaiga, atsakinga būtent už atvejų, susijusių su diskriminacija dėl lyties, nagrinėjimą siekiant skatinti aplinką, kurioje moterys pagimdžiusios mergaites nebūtų diskriminuojamos;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

28. prašo Albanijos vyriausybės gerinti nacionalinės ir vietos valdžios institucijų koordinavimą, ypač kovos su smurtu šeimoje srityje, ir pažymi, kad moterys turėtų būti labiau įtraukiamos į Albanijos nacionalinio ir vietos lygmens sprendimų priėmimo procesą;
29. ragina Albanijos vyriausybę pasiūlyti atlikti nuosavybės teisių reglamentavimo teisės aktų, baudžiamojo kodekso, rinkimų įstatymo ir darbo teisės aktų reformas, kuriomis būtų paisoma lyčių lygybės;
30. giria Albaniją už teisėjams surengtus mokymus, kaip įgyvendinti lyčių lygybės teisės aktus ir kovos su smurtu prieš moteris priemonės, ir už tai, kad numatyta galimybė nuo diskriminacijos ar smurto nukentėjusiems asmenims gauti valstybės finansuojamą teisinę pagalbą;
31. giria Albaniją už sprendimą lyčių integraciją įtraukti į visų sričių ministerijų vidutinio laikotarpio biudžeto programą ir laukia jos įgyvendinimo rezultatų;
32. ragina Albanijos vyriausybę įgyvendinti ir, jei reikia, pritaikyti veiklos rodiklius, pagal kuriuos būtų galima stebėti moterų teisių ir lyčių lygybės priemonių įgyvendinimą;
33. ragina Albanijos parlamentą įsteigti parlamento komitetą, kuris būtų konkrečiai atsakingas už moterų teisių ir lyčių lygybės klausimus;
34. ragina Albanijos vyriausybę aktyviau įgyvendinti, ypač vietos lygmeniu, moterų teisių skatinimo politikos priemones, pvz., Nacionalinę strategiją dėl lyčių lygybės, smurto šeimoje ir smurto prieš moteris (2011–2015 m.);
35. giria Albanijos valdžios institucijas, kad jos parengė veiksmingumo rodiklius moterų teisių ir lyčių lygybės priemonių įgyvendinimui vertinti ir paskelbė 2012 m. nacionalinę ataskaitą dėl moterų ir lyčių lygybės padėties Albanijoje;

Bosnija ir Hercegovina

36. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas suderinti teisės aktus dėl lyčių lygybės, taip pat teisinę praktiką skirtingais lygmenimis siekiant, kad šalyje būtų sukurta vienoda teisinė padėtis, ir stiprinti departamento, atsakingo už lyčių lygybę centriniu lygmeniu, veiklą, kad būtų pašalintas tebejučiamas moterų trūkumas aukščiausiuose valdžios sluoksniuose ir kontroliuojamos problemos, iki šiol kilusios dėl šio įstatymo neįgyvendinimo; ragina Komisiją pasinaudojant visomis turimomis priemonėmis siekiant padidinti Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijų atskaitingumą ir kad jos imtųsi aktyvesnių veiksmų šia linkme; ragina Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybę daugiau dėmesio skirti Bosnijos ir Hercegovinos Lyčių lygybės įstatymui ir Diskriminacijos draudimo įstatymui įgyvendinti ir jiems suderinti su kitais valstybės lygmens teisės aktais;
37. itin susirūpinęs atkreipia dėmesį į nėščių moterų ir ką tik pagimdžiusių moterų diskriminaciją darbo rinkoje ir skirtingų administracinių vienetų bei kantonų motinystės socialinės apsaugos teisių skirtumus; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas suderinti asmenų, išeinančių motinystės, tėvystės ar vaiko priežiūros atostogų, socialinės apsaugos teises nustatant aukštą jų standartą ir sukuriant visiems piliečiams vienodą padėtį;
38. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į žemą ne tik visų gyventojų, bet ir teisėsaugos srityje dirbančių asmenų informuotumo apie teisės aktus lyčių lygybės ir kovos su smurtu prieš moteris srityje lygį; ragina valdžios institucijas įgyvendinti veiksmų planą, kuriuo būtų padidintas informuotumas ir kuriuo remiantis būtų mokomi teisėsaugos pareigūnai;
39. labai susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad nukentėjusiųjų nuo smurto šeimoje apsaugos įstatymus dar reikia suderinti su administracinių vienetų įstatymais, kad smurtas šeimoje abiejų Bosnijos ir Hercegovinos administracinių vienetų baudžiamuosiuose kodeksuose būtų pripažįstamas nusikaltimu, nes kitaip šie nukentėjusieji teisiškai neapsaugomi; ragina Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybę kuo greičiau išspręsti šį klausimą siekiant pagerinti nukentėjusiųjų apsaugą;
40. giria Bosnijos ir Hercegovinos parlamento moteris už tarpdpartines diskusijas su atitinkamais ministrais apie smurtą dėl lyties; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas po šių diskusijų imtis konkrečių priemonių kovai su smurtu dėl lyties populiarinti;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

41. ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas pateikti oficialius duomenis dėl užregistruotų smurto atvejų skaičiaus remiantis policijos pranešimų, socialinės rūpybos centrų ir teisminių institucijų duomenimis ir kad tokie duomenys būtų viešai prieinami; atitinkamai ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas rinkti ir viešai skelbti duomenis apie priemones, kuriomis siekiama užtikrinti nukentėjusiųjų nuo smurto šeimoje apsaugą;

42. ragina Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybę Bosnijos ir Hercegovinos Lyčių lygybės įstatymą suderinti su Rinkimų įstatymu, kad būtų sureguliuota visų sprendimų priėmimo lygmenų (savivaldos, kantonų, administracinių vienetų ir valstybės lygmens) vykdomosios valdžios organų sudėtis;

43. giria Bosniją ir Hercegoviną, kad ji priėmė teisės aktus, kuriuose numatyta, kad valstybės ir vietos lygmens valdžios įstaigose kiekvienos lyties atstovai turi sudaryti mažiausiai 40 proc. administracines pareigas einančių asmenų, tačiau pažymi, kad moterys nesudaro 40 proc. administracines pareigas einančių asmenų; ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas parengti veiksmų planą, kuriame būtų nustatyti aiškūs tvarkaraščiai ir aiškiai paskirstyta šių teisės aktų įgyvendinimo atsakomybė;

44. su susirūpinimu pažymi, kad trūksta finansinių ir žmogiškųjų išteklių įgyvendinti veiksmų planui dėl JT Saugumo Tarybos rezoliucijos Nr. 1325, taip pat instituciniams mechanizms, kurie sukurti siekiant užtikrinti lyčių lygybę, tinkamam teisės į teisingumą įgyvendinimui ir prieglaudoms, skirtoms nuo smurto šeimoje nukentėjusiems asmenims; ragina visų lygmenų Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas visais lygmenimis savo biudžetuose skirti pakankamai lėšų šioms tikslams;

45. apgailestauja, kad iki šiol Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos ištyrė ir pasmerkė tik nedaugelį karo nusikaltimų, susijusių su seksualiniu smurtu, atvejų; labai susirūpinęs atkreipia dėmesį, kad daug tokių nusikaltimų kaltininkų išvengė teisingumo sistemos ir liko nubausti; taip pat pažymi, kad Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijos nukentėjusiems nesudarė galimybės dalyvauti atitinkamose liudytojų apsaugos programose; todėl ragina Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas užtikrinti, kad visi nukentėjusieji nuo karo nusikaltimų, susijusių su seksualiniu smurtu, turėtų saugias ir atitinkamas galimybes pasinaudoti teismų sistema ir kad visos pateiktos karo nusikaltimų bylos būtų nagrinėjamos greitai ir veiksmingai;

46. ragina Bosnijos ir Hercegovinos vyriausybę pagerinti moterų teisių ir lyčių lygybės srityje galiojančių teisės aktų kontrolę politikoje ir veiksmų planuose nustatant aiškius tikslus ir aiškiai nurodant už įgyvendinimą atsakingas valstybės institucijas; be to, ragina visų lygmenų Bosnijos ir Hercegovinos valdžios institucijas bendradarbiauti renkant išsamius statistinius duomenis apie lyčių lygybę visoje šalyje;

Kroatija

47. ragina Kroatijos vyriausybę įstojus į Europos Sąjungą toliau derinti savo teisės aktus su ES *acquis communautaire* lyčių lygybės srityje;

48. ragina Kroatijos valdžios institucijas visapusiškai įgyvendinti teisės aktus, kuriuose numatyta, kad 40 proc. į vietos ir regioninius savivaldos organus, parlamentą ir Europos Parlamentą renkamų asmenų turi būti moterys, atsižvelgiant į tai, kad per 2011 m. parlamento rinkimus du trečdaliai politinių partijų nepasiekė nustatyto tikslinio rodiklio;

49. palankiai vertina tai, kad Kroatija įsteigė lyčių lygybės ombudsmeno tarnybą, ir užtikrino informuotumą apie moterų teisių ir lyčių lygybės priemones, kurių padidino šios įstaigos veiklos matomumas; rekomenduoja visoms regiono valstybėms apsarstyti, ar jos gali sekti šiuo pavyzdžiu kaip geriausios patirties atveju; ragina Kroatijos vyriausybę toliau finansuoti ombudsmenų biurą ir įgyvendinti jų rekomendacijas;

50. teigiamai vertina vietos lyčių integracijos veiksmų planus, ypač Istrijos regione, ragina Kroatijos vyriausybę skatinti patvirtinti ir įgyvendinti tokius planus visoje šalyje;

51. ragina Kroatijos vyriausybę užmegzti struktūrinį dialogą su pilietinės visuomenės organizacijomis, visų pirma atsižvelgiant į padėtį po stojimo;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

52. teigiamai vertina Kroatijoje padarytą pažangą, susijusią su policijos tinkamai sprendžiamais smurto prieš moteris ir diskriminacijos dėl lyties atvejais, padarytą surengus policijos pareigūnų tikslinius mokymus šioje srityje, ir ragina valdžios institucijas toliau tęsti šiuos veiksmus; pažymi, kad, nepaisant to, teismai vis dar netinkamai nagrinėja bylas, ir ragina valdžios institucijas pradėti veiksmus, kuriais siekiama informuoti teisėjus ir jiems vykdyti mokymus; be to, ragina Kroatijos vyriausybę nuo smurto dėl lyties ir diskriminacijos nukentėjusiems asmenims teikti nemokamą teisinę pagalbą;

53. prašo Kroatijos valdžios institucijų Nacionalinėje apsaugos nuo smurto šeimoje strategijoje (2011–2016 m.) aiškiai išdėstyti, kuri valdžios institucija už kuriuos veiksmus atsakinga, ir skirti valdžios institucijoms ir pilietinės visuomenės organizacijoms deramą finansavimą šiai strategijai įgyvendinti;

Kosovas

54. palankiai vertina Kosovo asamblėjos vaidmenį tvirtinant, peržiūrint lyčių lygybės programą ir stebint jos įgyvendinimą; ragina įgyvendinti stebėsenos ataskaitose pateiktas rekomendacijas;

55. ragina Kosovo vyriausybę skatinti visoje šalyje įsteigti nukentėjusiems nuo smurto šeimoje ir su lytimi susijusio smurto skirtą pagalbos karštąją liniją, kad didėtų informuotumas apie galimybes pranešti apie smurto atvejus ir imtis veiksmų;

56. giria Kosovo vyriausybę, kad ji Lyčių lygybės agentūrą padarė pavaldžią Ministro Pirmininko tarnybai, ir ragina vyriausybę užtikrinti, kad agentūra be politinio kišimosi veiksmingiau įgyvendintų Lyčių lygybės įstatymą ir stebėtų, kaip jis vykdomas;

57. ragina Kosovo vyriausybę kuo greičiau įsteigti siūlomą Lygių galimybių centrą;

58. palankiai vertina tai, kad Kosove policijos pareigūnams rengiami mokymai apie smurto dėl lyties atvejų nagrinėjimą ir policijos biuruose steigiamos specialios patalpos nukentėjusiems asmenims ir jų vaikams; ragina Kosovo vyriausybę taip pat teisminėms institucijoms rengti mokymus, susijusius su šių atvejų nagrinėjimu, ir padidinti prieglaudų, skirtų nukentėjusiems asmenims, skaičių bei pailginti galimą buvimo šiose prieglaudose trukmę;

59. primygtinai ragina Kosovo vyriausybę pripažinti 2012 m. spalio mėn. Kosovo moterų aukščiausiojo lygio susitikime nustatytus Prištinos principus ir siekti juos įgyvendinti;

60. pabrėžia, kad reikia toliau populiarinti kontracepcijos priemonių naudojimą, didinti jų pasiūlą ir prieinamumą, turint mintyje, kad nors šiuo metu moterų, naudojančių kontraceptines priemones, procentinę dalis padidėjo, bet šis padidėjimas dar anaip tol nėra visuotinis ir neapima visų Kosovo moterų;

61. ragina Kosovo vyriausybę pripažinti nukentėjusiuosius nuo seksualinio smurto per 1998–1999 m. konfliktą kaip ypatingą į įstatytus įtrauktą kategoriją iš dalies pakeičiant Įstatymą Nr. 04/L-054 dėl kankinių, neįgaliųjų, veteranų, Kosovo išlaisvinimo armijos narių, civilių karo aukų ir jų šeimų statuso ir teisių;

62. ragina Kosovo vyriausybę nurodyti aiškius lyčių lygybės ir kovos su diskriminacija įstatymams skirtų administracinių instrukcijų atitikties ir neatitikties rodiklius, kad būtų lengviau šiuos įstatymus įgyvendinti ir stebėti, kaip jų laikomasi; be to, ragina vyriausybę surinkti duomenis apie diskriminacijos ir smurto dėl lyties atvejus ir įdiegti jų nacionalinį registrą;

Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija (BJRM)

63. giria Makedonijos vyriausybę už naują kovos su seksualiniu priekabiavimu ir priekabiavimu darbo vietoje įstatymo pasiūlymą, kuriame kaltininkams numatytos baudos, ir ragina įstatymo pasiūlymą suderinti su baudžiamuoju kodeksu; teigiamai vertina Makedonijos vyriausybės ketinimą pakeisti teisės aktus siekiant užtikrinti, kad abiem tėvams būtų suteiktos galimybės turėti vaiko priežiūros atostogas arba šeimos nario priežiūros atostogas tuo atveju, kai reikia rūpintis sergančiais giminačiais, ir pastaruoju metu priimtus darbo teisės pakeitimus siekiant teikti geresnę teisinę apsaugą darbo rinkoje nėščioms arba neseniai pagimdžiusioms moterims;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

64. nerimauja dėl to, kad romų tautybės moterys patiria dvigubą diskriminaciją dėl lyties ir etninės grupės; todėl ragina Makedonijos vyriausybę patvirtinti išsamią kovos su diskriminacija sistemą, kuria romų moterims būtų sudarytos sąlygos užsitikrinti savo teises;

65. giria Makedonijos valdžios institucijas, kad jos į įstatymą, kuriame numatyta, jog priimant politinius sprendimus turi dalyvauti ne mažiau kaip 30 proc. kiekvienos lyties atstovų, įtraukė atgrasomas sankcijas už nesilaikymą; ragina Makedonijos vyriausybę atidžiai stebėti, ar taikant šį įstatymą iš tikrųjų bent 30 proc. priimant politinius sprendimus dalyvaujančių narių, ypač vietos lygmeniu, sudaro moterys;

66. giria Makedonijos parlamentą už aktyvų „moterų klubą“, kuriame įvairioms partijoms priklausančios parlamento narės bendradarbiauja siekdamos skatinti moterų teises ir lyčių lygybę, rengdamos viešąsias diskusijas, konferencijas, tarptautinius ir kitus renginius, kartu bendradarbiaudamos su pilietine visuomene ir sprendamos opius arba apleistus klausimus, pvz., lytinio švietimo pradinėse mokyklose, smurto šeimoje, ŽIV, gimdos kaklelio vėžio, neapykantos kurstymo ir moterų padėties kaimo vietovėse klausimus;

67. atkreipia dėmesį į tai, kad Darbo ir socialinės politikos ministerijos, atsakingos už teises konsultacijas nevienodo elgesio su moterimis ir vyrais klausimais, Lygių galimybių departamente teisinio atstovo taikomos sistemos nėra veiksmingos; ragina Makedonijos vyriausybę imtis priemonių siekiant pagerinti šių sistemų veikimą;

68. su susirūpinimu atkreipia dėmesį į nevienodą veiksmų planų ir strategijų lyčių lygybės srityje įgyvendinimą ir bendro pastangų koordinavimo stoką; ragina Makedonijos vyriausybę padidinti finansinius ir žmogiškuosius išteklius, skiriamus Lyčių lygybės departamentui, taip pat nacionaliniu ir vietos lygmenimis užtikrinti, kad būtų paskirti ir veiksmingai dirbtų lygių galimybių koordinatoriai;

69. teigiamai vertina pažangą, padarytą kovojant su smurtu dėl lyties, ją rodo būtent didesnis pranešimų apie smurtą skaičius, kurį lėmė informavimo kampanijos, specializuotų policijos pareigūnų mokymai ir susitarimas dėl institucijų tarpusavio protokolų, tvarkomų nagrinėjant pranešimus; tačiau susirūpinęs pažymi, kad nukentėjusiesiems nuo smurto šeimoje ir nuo kitų formų smurto dėl lyties trūksta prieglaudų;

70. ragina Makedonijos vyriausybę panaikinti esamas kultūrinės ir finansinės kontracepcijos priemonių prieinamumo moterims kliūtis;

Juodkalnija

71. su susirūpinimu pažymi, kad moterų, dalyvaujančių priimant politinius sprendimus, skaičius procentais beveik nepadidėjo per pastaruosius dešimtmečius; ragina Juodkalnijos vyriausybę reformuoti šios srities teisės aktus ir užtikrinti jų laikymąsi;

72. ragina Juodkalnijos vyriausybę padidinti žmogiškuosius ir finansinius išteklius, skiriamus Lyčių lygybės departamentui, ir įgyvendinti teisinę ir institucinę sistemą siekiant užtikrinti lyčių lygybę ir lyčių lygybės veiksmų plano vykdymą;

73. giria Juodkalnijos vyriausybę už naujo Nacionalinio veiksmų plano lyčių lygybei įgyvendinti parengimą bendradarbiaujant su pilietine visuomene ir strateginių bei veiklos tikslų įtraukimą į šį planą; ragina vyriausybę skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių šiam planui įgyvendinti ir sukurti nuolatinio bendradarbiavimo su pilietine visuomene įgyvendinimo etapu sistemą;

74. teigiamai vertina tai, kad lyčių lygybės priemonės įtrauktos į narystės siekiančios Juodkalnijos reformų programą; ragina Juodkalnijos vyriausybę narystės derybose dėl 23 skyriaus „Teismai ir pagrindinės teisės“ ir dėl kitų aktualių skyrių, įskaitant 19 skyrių „Socialinė politika ir užimtumas“, 24 skyrių „Teisingumas, laisvė ir saugumas“ ir 18 skyrių „Statistika“, teikti pirmenybę veiksams, kuriais įgyvendinamos lyčių lygybės nuostatos;

2013 m. gegužės 21 d., antradienis

75. giria Juodkalnijos vyriausybę už pažangą sprendžiant smurto šeimoje problemas patvirtinus elgesio kodeksą dėl koordinuoto institucinio atsako procedūrų; tačiau susirūpinęs pažymi, kad smurtas šeimoje tebėra didelė Juodkalnijos problema, ir ragina vyriausybę skirti pakankamai lėšų ir pastangų, kad būtų įgyvendinti atitinkami teisės aktai ir elgesio kodeksas, siekiant pradėti eksploatuoti nacionalinę pagalbos liniją ir rinkti duomenis;

76. susirūpinęs atkreipia dėmesį į mažą skundų dėl diskriminacijos ir smurto dėl lyties skaičių; ragina Juodkalnijos vyriausybę investuoti siekiant padidinti informuotumą apie moterų teises, apie teisės aktus, kuriais siekiama kovoti su smurtu, ir apie galimybes pranešti apie smurto atvejus ir galimybes imtis atitinkamų veiksmų;

77. teigiamai vertina Juodkalnijos parlamento pastangas metodiškai nagrinėti lygybės teisės aktų įgyvendinimą;

Serbija

78. ragina Serbijos vyriausybę toliau įgyvendinti nacionalinę integracijos į ES programą, tobulinant mechanizmus, kuriais būtų galima stebėti įstatymo, kuriuo draudžiama diskriminacija, taikymą ir pagerinti su lyčių lygybe susijusių įstaigų, įskaitant Lygybės apsaugos komisarą ir ombudsmeno pavaduotoją lyčių lygybės klausimais, administracinius gebėjimus;

79. giria Serbijos vyriausybę už rinkimų kodeksą, kuriame numatyta, kad į parlamento rinkimų sąrašus įtrauktas kas trečias kandidatas turi priklausyti nepakankamai atstovaujamai lyčiai, ir už visapusišką šios nuostatos įgyvendinimą, kurio užtikrinama, kad 34 proc. vietų parlamente tektų moterims;

80. ragina Serbijos vyriausybę įtvirtinti mokymus teisėsaugos pareigūnams policijoje ir teisminėse institucijose dėl informuotumo ir tinkamo diskriminacijos ir smurto dėl lyties atvejų nagrinėjimo, sudaryti galimybę nukentėjusiems asmenims gauti nemokamą teisinę pagalbą ir spręsti bendrą bylų vilkinimo teismuose problemą;

81. teigiamai vertina pažangą kovojant su smurtu šeimoje, patvirtindamas bendrąjį protokolą dėl bendradarbiavimo procedūrų, taikomų smurto šeimoje ir partnerių santykiuose atvejais, taip pat pagalbos telefono linijos įvedimą ir naujos prieglaudos atidarymą; tačiau pažymi, kad smurtas šeimoje vis dar yra didelė Serbijos problema; ragina vyriausybę skirti pakankamai lėšų ir pastangų teisės aktams ir protokolui įgyvendinti, pranešimams apie smurto atvejus skatinti ir institucijų, agentūrų ir moterų pilietinės visuomenės organizacijų tarpusavio praktikai rinkti informaciją ir ja keistis;

82. giria Serbijos vyriausybę ir parlamentą už jų glaudų bendradarbiavimą su pilietinės visuomenės organizacijomis rengiant plataus pobūdžio veiksmų planą, skirtą JT Saugumo Tarybos rezoliucijai Nr. 1325 įgyvendinti, ir kontroliuojant, kaip jo laikomasi; ragina vyriausybę skirti pakankamai žmogiškųjų ir finansinių išteklių jai įgyvendinti;

83. ragina Serbijos valdžios institucijas pagerinti bendradarbiavimą su pilietinės visuomenės organizacijomis siekiant lyčių lygybės, ypač vietos lygmeniu – pagerinti vietos valdžios institucijų ir vietos pilietinės visuomenės organizacijų bendradarbiavimą rengiant ir įgyvendinant teisės aktus ir politikos priemones lyčių lygybės ir smurto dėl lyties klausimais ir kontroliuojant, kaip jų laikomasi, taip pat suteikti struktūrinį finansavimą organizacijų, sprendžiančių smurto dėl lyties problemas, darbu;

o

o o

84. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir narystės siekiančių Balkanų šalių vyriausybėms.